

Život se zvířaty

04 2021

PÉČE O TĚLO I DUŠI ZVÍŘAT

VÝCHOVA
ZDRAVÍ
TRENDY

**Předvýchovu budoucího
asistenčního psa zvládne
i laik. Po roce ale přijde loučení**

yoggies

HNO58995

Zdraví začíná v misce®

GRANULE

LISOVANÉ ZA STUDENA
S PROBIOTIKY

87%

Syrového
masa

0 %

chemie, obilovin,
sója

Yoggies granule lisované za studena
s probiotiky.

Podpora imunitního
systému

Kosti
a klouby

Srdce
a svaly

Střeva
a zažívání

Ochrana
buněk

www.yoggies.cz

Yoggies je první volba pro zdraví mého psa

Jana Hrabětová,
vedoucí vydání

Díky za váš čas...

Jsou dny, kdy nemáme chuť jít do práce, přijímat informace, brát si k srdci světové katastrofy, znepokojovat se svou budoucností... Nechceme mít názor na poslední politické reformy, kvůli nimž skřípeme zuby, a už vůbec se nám nechce dělat si starosti se svou profesionální kariérou, ani vědět, jestli budeme za několik let pobírat důchod... (...) Chceme jen vypnout, na jeden den se od toho všeho odpoutat, jen na chvíli... vydechnout.

Slova, jimiž první díl knihy Chovejte se jako kočka otevírá její autor, francouzský spisovatel Stéphane Garnier, mi mluví z duše. Můžu se pod ně v tomto čase, tedy spíš bezčasně, bez zdráhání podepsat.

„Hej! Nechtěl bys na jeden den trochu vypnout?“ myslí si nejspíš kocour Ziggy, zatímco spokojeně uléhá na spisovatelovu klávesnici. „Hej! Přestaň se už mračit a pojď si se mnou hrát,“ chce možná říci moje kočka, která už nemůže vystát prohlubující se lockdownové vrásky na mém čele. „Hej! Lidi, kde všichni jste?“ diví se budoucí asistenční psi, kteří po boku svých profesionálních cvičitelů poslušně kráčí ulicemi, aby nasbírali zkušenosti a dovednosti a časem se stali druhým „já“ svého nového pána.

„Jedna ze základních dovedností vodícího psa je, že se nenechá rozptýlit. Nereaguje na lidi, ostatní psy, hluk. Lehce se nám nyní sice nacvičuje v prázdném nákupním středisku, ale my to potřebujeme nacvičit v plném provozu,“ přibližuje Lenka Kreidlová, vedoucí Střediska výcviku vodících psů, komplikaci, kterou přinesla už rok trvající koronavirová opatření. A rozhodně se nejedná o komplikaci jedinou. Vrásky na čele organizací, které se výcviku asistenčních psů věnují, přiděluje i nedostatek finančních prostředků.

A tak, když si čtu o lidech věnujících svůj čas, lásku a úsilí psům, kteří je za čas opustí, aby mohli být partáky těch, kteří je potřebují, se za svoje stesky trochu zastydím...

Život s asistenčními psy

Jaké dovednosti a návyky musí získat asistenční pes? S čím vším může člověku pomoci? A které překážky musí předvychovatel psa i jeho cvičitel zdotat? Je jednou z nich i pandemie?

strany 4–8

Vybíráme si psa

Než si domů pořídíte psa, dobře si vše promyslete a nenechte se při výběru příliš ovládat emocemi. Vaše volba ovlivní chod domácnosti a život všech jejích členů možná víc, než si dokážete představit.

strana 10

Psychologie zvířat

Psychické problémy nesouží jen lidem. Bolavou duší trpí i zvířata. Jak problémům předcházet, a když už přijdou, jak ztrápeným domácím mazlíčkům pomoci, poradí zvířecí psycholog.

strany 12–14

Mořská akvária v domácím prostředí

Pohled do akvária, v němž ladně plují pestré barevné rybky, působí velmi uklidňujícím dojmem. V časech, kdy na nás ze všech stran útočí negativní zprávy, je trochu klidu k nezaplacení.

strany 16–18

Příprava vodících psů čelí v čase pandemie nečekaným výzvám

Text/ **Miroslava Kohoutová**

Foto/ Shutterstock

MAJÍ PŘED SEBOU VELKÝ ÚKOL, RESPEKTIVE POSLÁNÍ: POMÁHAT HANDICAPOVANÝM. NAPŘED SE K TOMU ALE POTŘEBUJÍ VYCVIČIT. BĚHEM NÁROČNÉHO VÝCVIKU JE PAK TŘEBA ZVLÁDNOUT HODNĚ PŘEKÁŽEK. V SOUČASNOSTI JE JEDNOU Z NICH I PANDEMIE.

Je půl sedmé ráno a do střediska v pražských Jinonicích přichází ošetřovatelka Hanka. Její příchod ve vytápěných vnitřních kotcích netrpělivě očekává 12 psů. Chlupáče rozdělené do menších skupin čeká venčení na takzvané venčící louce, poté je ošetřovatelka ještě odvede do oploceného lesíka, aby se mohli pořádně vyběhat. Kolem osmé hodiny do velkého areálu vchází cvičitelka. „Ty pak pracuj se psem, který je vyvenčený, ráno se proběhl, ale ještě není unavený,“ líčí každodenní rutinu Lenka Kreidlová, vedoucí SONS, Střediska výcviku vodících psů.

Doba trvání výcviku, jehož cílem je připravit psa, který bude pomáhat zrakově postiženému člověku v jeho každodenním životě, je závislá na věku zvířete. „Pejsci, kteří k nám nastoupili nedávno, se ještě nedokážou soustředit dlouho, jejich výcvik trvá od 30 do 60 minut. Zkušební psi ale zvládnou i několikahodinový trénink a jsou vystavováni složitějším situacím v městském prostředí,“ vysvětluje Kreidlová.

SONS ale není jedinou organizací, která se věnuje náročnému výcviku vodících psů. Je jí i organizace cvičící vodící, asistenční a dehtekční psy nesoucí název Pes pro tebe. Její zakladatelkou je Jitka

Krejčárková. Ta sama trpí těžkou zrakovou vadou diagnostikovanou jako světloplachost s poruchou barvocitu, tedy praktickou nevidomostí. „Zdravý člověk si nedokáže představit, jakým přínosem je vodící pes pro nevidomého. Takřka nikdo neví, čím vším může takto vycvičený pes handicapovanému člověku pomoci,“ říká Krejčárková, která letos oslaví 20 let od doby, kdy vycvičila svého prvního psa. Pes pro tebe je menší organizací, která sází na individuální přístup. Chlupáči jsou umístěni v bytě u cvičitelů, kteří se vždy starají maximálně o dva aspiranty na vodící a asistenční parťáky pro potřebné. Ročně jich tato organizace vycvičí šest až osm.

Chybí povahově vyrovnaní psi

Štěňátka jsou kupována z chovatelských stanic podle toho, pro koho jsou pořizována. „Necvičíme takzvaně na sklad, ale máme zájemce, kteří čekají na pejska i dva roky. Pes se totiž musí slučovat s povahou klienta. Konkrétnímu člověku je připraven doslova na míru. Představte si situaci, kdy by za vámi přišel aktivní člověk a vy jste zrovna neměli aktivního psa. Nebo někdo autoritativní

„Na výcvik vodicího psa jsou dobří labradoři. Mají nejen přátelskou povahu a lehce si zvyknou na nového pána, ale také sázíme na to, že jsou hodně žraví. Je lehké je motivovat,“ říká Lenka Kreidlová, vedoucí SONS, Střediska výcviku vodicích psů.

a vy budete mít jen jemnější psí povahy,“ vysvětluje Krejčárková. Každý pes se totiž pro každého klienta nehodí. „Jako je rozdíl v klientech, tak je rozdíl ve psech. Jiného psa potřebuje starší paní, odlišného mladá studentka nebo sportovec, který každý den nachodí deset kilometrů. Někdo chce psa rychlého, jiný pomalejšího, někdo si žádá fenu, další chce psa. Také se musí vzít v úvahu, že někteří naši klienti mají zbytky zraku, mají světlocit, a tak chtějí světlého psa, protože toho ještě vidí. Někdo chce určitou rasu či velikost. Je rozdíl mezi psem pro ženu, která má 150 centimetrů, a pánem skoro se dvěma metry. Pes by měl i svojí konstitucí odpovídat klientovi,“ vysvětluje Kreidlová.

„Už když kupujeme štěňata, snažíme se je vybírat s ohledem na různou povahu klientů,“ vypráví dál Krejčárková, která zároveň přiznává, že je velmi obtížné poznat budoucí chování čtyřnohého pomocníka. „Jsme schopni poznat, když je pes příliš dominantní nebo extrémně submisivní, ale stejně nedokážeme odhadnout, zda nedojde k nějaké změně chování u psa v době jeho dospívání. Největší problém je ten, že je všeobecně hrozně málo povahově vyrovnaných zvířat. Pokud to porovnáme se situací před deseti lety, došlo k výraznému zhoršení, nebojím se dokonce říci, že nyní je to úplná katastrofa. Vliv na to mají chovy populárních plemen, u kterých není prioritou povaha, ale vzhled,“ vysvětluje Krejčárková důvod, proč dávají přednost osvědčeným chovatelským stanicím.

Psa pojmenovává organizace – ta mu buď ponechá jméno, které má zanesené v rodokmenu od chovatele, nebo mu dá takové, jímž se dá zvíře dobře oslovovat. Dbá i na to, aby v rámci jednoho vrhu neměli pejsci podobná jména, aby při výcviku nedocházelo ke komplikacím.

Loučení po roce

Velkou roli ve výcviku hraje takzvaná předvýchova. Do ní jdou štěňata starší dvou měsíců. Putují do rodin, které se dobrovolně přihlásily k péči o psy po dobu, než si je v jejich přibližně jednom roce převezmou profesionální cvičitelé. „V 90 procentech to jsou absolutní laici. Máme mnoho zájemců o předvýchovu, ale jen malé procento z nich je schopno pejska zodpovědně připravit,“ říká Krejčárková. Předvychovatelé jsou proto pečlivě vybíráni. Vyplňují dotazníky, vedou se s nimi rozhovory a musí se účastnit výcviků ještě před tím, než dostanou psa do péče, aby měli představu, co všechno to obnáší.

Péči hradí jednotlivé organizace. „Dáváme jim granule, zajišťujeme veterinární péči a každý měsíc od nás dostanou příspěvek tisíc korun, například na to, aby mohli koupit pelíšek či nové pantofle, které jim hravě štěně rozkouše,“ usmívá se Kreidlová. Jednou měsíčně se předvychovatelé také účastní pravidelných setkání a organi-

Příklady dovedností

Pes v předvýchově

Musí zvládnout základní poslušnost, cviky jako sedni, lehni, vstaň, odložení, netahat na vodítku, nereagovat na ostatní psy. Učí se chodit v rušném prostředí a cestovat dopravními prostředky.

Pes pro vozíčkáře

Umí chodit vedle invalidního vozíku, otvírat a zavírat dveře, šuplíky a skříňky, podržet dveře opřením o ně, podávat upadnuté předměty člověku do klína, rozsvítit, zhasnout, přivolat výtah, přinést zvonící telefon, rozlišovat předměty, které chce majitel podat, podle názvu.

Vodicí pes

Musí zvládnout 34 povelů. Zahájit chůzi na povel vpřed, ovládá strany, rozlišuje vlevo a vpravo, umí najít tramvajovou zastávku, místo k sezení, rozlišuje pevné schody, eskalátory, označuje zastavením jak začátek, tak konec schodů, stejně jako veškeré nerovnosti na zemi. Pokud vidí překážku, upozorní zastavením. Pohyblivé překážky v podobě lidí, cyklistů, kočárků, bruslařů obchází. Také dokáže upozornit na překážku ve výši očí člověka, pod kterou by se pes bez problémů vešel.

Detekční pes pro diabetiky

Cvičí se na principu pachových prací. Pokud nastane vzestup či pokles cukru nad nebo pod určitou hladinu, pes na to reaguje, což znamená, že si sedne k člověku a položí na něj packu, strká do něj čumákem, v noci probudí rodiče malého diabetika zmáčknutím vypínače zvonku.

Psi s prvky canisterapie

Na canisterapii je připravována většina asistenčních psů. Pes se učí například polohování, kdy si člověk lehne a pes se speciálně napoložuje. Tak svému majiteli prohrěje svaly a on je pak díky tomu více pohyblivý. ↵

zace díky tomu mají pod kontrolou nejen zdravotní stav, ale získávají i představu o tom, kdo se jak o psa stará a jaké s ním dělá ve výcviku pokroky. Cvičitel poradí, jak psa motivovat a co změnit.

Úkolem předvýchovy je psa socializovat, naučit ho základním hygienickým návykům a osvojit mu základní povely – ke mně, k noze, sedni, lehni, zůstaň. Pes musí umět chodit na vodítku, cestovat dopravními prostředky, nevšímat si jiných psů a naučit se být doma sám. Přibližně v jednom roce nastává loučení a odchod od dočasné rodiny. Čtyřnohý kamarád má důležité poslání, a tak nastupuje do několikaměsíčního profesionálního výcviku. Předvychovatelé jdou do spolupráce od samého začátku s tím, že je péče pouze krátkodobá a tento okamžik jednou nastane. Všichni k psům samozřejmě přilnou, ale za celou dobu se ani jedné z oslovených organizací nestalo, že by někdo dělal problémy a odmítl psa předat. ▶

Pro představu

Cena vodícího psa je přibližně 290 tisíc korun, u asistenčního psa se v závislosti na obtížnosti výcviku pohybuje kolem 270 tisíc korun. Vyšší bývá u detekčních psů pro diabetiky, u nichž se při výcviku používají pachové konzervy, které se připravují ve sterilním prostředí.

„V předvýchovech máme 12 až 15 štěňat, z nich minimálně 60 procent vyřadíme, někdy i daleko víc, a to ze zdravotního nebo povahového důvodu,“ říká Krejčířková. „Nyní budeme předávat psa autistické holčičce. Na vodícího se nehodil, ale má velmi pozitivní vztah k lidem, a tak pro ni bude ideálním společníkem. Pokud ale vyhodnotíme, že se pes nehodí ani na vodícího, ani na asistenčního, je vyřazen a nabídnut rodině, která se o něj starala v rámci předvýchovy,“ říká Krejčilová. Pes takzvaně na ocet nezůstane – zhruba 90 procent předvychovatelů při jeho předávání rovnou říká, že kdyby se z nějakého důvodu vyřazoval, rádi si ho vezmou.

Proč hasiči pustili houkačku?

Výcvik asistenčního psa u cvičitele trvá kolem osmi měsíců a je zakončen zkouškou. Pokud pes zkoušku splní, předává se klientovi. Některá plemena zvládnou výcvik rychle, jiná potřebují více času, dá se ale říci, že vycvičit lze jakéhokoliv psa.

Už tak náročný výcvik ale v posledním roce zkomplikovala pandemie. „Loni na jaře jsme si říkali, že je to otázka pár měsíců a pak vše docvičíme. Na podzim ale přišlo další omezení, takže už máme vrh štěňat, která skoro celý život prožila v koronavirových omezeních, a v zásadě si myslím, že jim to bude chybět,“ je přesvědčena Krejčilová. Přesto se i nyní snaží vyhledávat místa, kde je ještě dost lidí, aby si pes na ruch zvykl. „Jedna ze základních dovedností vodícího psa je, že se nenechá rozptýlit. Nereaguje na lidi, ostatní psy, hluk. Lehce se nám nyní sice nacvičuje v prázdném nákupním stře-

INZERCE

KERAMOST!

POCTIVÉ ČESKÉ STELIVO PŘÍMO OD VÝROBCE

novinka
na trhu

- * 100% organic
- * přírodní barva
- * jemná zrnitost
- * hrudkuje a spoří

www.steliva.cz

HN059012

disku, ale my to potřebujeme nacvičit v provozu," vysvětluje Kreidlová. „Běžné cvičitelky chodily psy trénovat na pražské Václavské náměstí v době toho největšího shonu, třeba před Vánocemi, nebo chodily do parfumerií, tedy všude tam, kde je hodně vjemů a lidí. Teď jsou mnohé obchody zavřené a obchodní centra i Václavské náměstí jsou poloprázdné. Pes se tam prochází a je to pro něj lehké. Úplně se otočilo známé rčení: těžko na cvičišti, lehké na bojišti, nyní je to zcela naopak," vysvětluje Kreidlová. O to více času musí nyní cvičitelky trávit na poštách a nádražích. „Nebo chodíme poblíž mostů, po nichž jezdí vlaky. Dokonce nám jednou v nedaleké hasičské stanici pustili blikáčky a houkačky. A ti psi se ani nehnuli," říká pyšně o svých čtyřnohých svěřencích Kreidlová.

Každý z takto cvičených psů je asistenční, jen má vždy nějakou specializaci. „Například asistenční vodící pes, asistenční pes pro vozíčkáře, asistenční detekční pes nebo asistenční pes pro autisty," vyjmenovává Krejčárková. Velmi specifická je příprava detekčních psů pro diabetiky. „Pejsek se cvičí na principu pachových prací, aby reagoval na výkyvy hladiny cukru nad nebo pod určitou úroveň. Kromě jednoho dospělého klienta máme samé děti diabetiky. Pokud u dítěte klesne nebo stoupne hladina cukru, pejsek dokáže v noci probudit rodiče vypínačem. Dosud to bylo tak, že rodiče museli být v průběhu noci několikrát vzhůru, aby dítěti hladinu cukru v krvi přeměřili. Nebo mělo dítě na sobě čidlo. Pes však umí reagovat rychleji, než výkyv zaznamená přístroj," přibližuje úlohu psa Krejčárková.

Pandemie zkomplikovala také přístup k penězům. „Sice se nám nyní ozývá více lidí se zájmem o předvýchovu, ale výrazně hůře se hledají sponzoři. Mívali jsme dny otevřených dveří, účastnili jsme se kulturních akcí, dělali přednášky ve firmách, měli jsme být partnerem Pražského maratonu, ale kvůli pandemii se nyní nemáme jak dostat blíž k veřejnosti, což souvisí s dary, které nám pomáhají výcvik financovat," stýská si Kreidlová.

Výcvik potřebuje i budoucí majitel

Už v okamžiku, kdy má organizace vybraného psa, jde ho ukázat klientovi. „Většinou je to ale až ve chvíli, kdy pejsek projde potřebnými zdravotními testy. Nechceme totiž, aby se do něj klient zamiloval a pak nastal nějaký problém, proč by pro něj tento pes nemohl být vycvičen," vysvětluje postup Krejčárková. Klient se může s budoucím členem domácnosti vidat už během výcviku, takže v okamžiku, kdy se pes předává, se dvojice dobře zná.

„Předávání probíhá po dobu sedmi až čtrnácti dnů. V průběhu secvičování dvojice má klient možnost osvojit si povelovou techniku a od cvičitele, který pobývá v místě jeho bydliště, také získá potřebné informace. Během celého předávacího procesu si dvojice procvičuje všechny dovednosti a pes se učí pravidelné trasy. Klient také dostane CD, na kterém je povelová technika a popis, jak má který cvik vypadat. Cvičitel odjíždí až ve chvíli, kdy se dvojice pohybuje bezpečně a nový majitel psa plně ovládá," popisuje způsob a průběh předávání čtyřnohého pomocníka klientovi Krejčárková.

INZERCE

Geloren
K LOUBNÍ V Ý Ž I V A

**Ať mu to
skáče!**

► NOVINKA PRO VELKÉ PSY

- Veterinární prostředek
- Ideální kombinace aktivních látek pro klouby
- Vysoký obsah kyseliny hyaluronové

HN058981

Do předvýchovy jdete s vědomím, že se budete muset svého psa vzdát

„MUSÍM ŘÍCI, ŽE POČÁTEČNÍ EUFORII Z TOHO, ŽE MÁM DOMA ROZTOMILÉ ŠTĚNÁTKO, VYSTŘÍDAL POCIT ZÁVAZKU A UVĚDOMĚNÍ SI, ŽE VÝCHOVA BUDOUCÍHO ASISTENČNÍHO NEBO VODICÍHO PSA SE OD VÝCHOVY TOHO MĚSTSKÉHO TROCHU LIŠÍ,“ ŘÍKÁ MICHAELA HOLUBOVÁ, KTERÁ MÁ NYNÍ V PŘEDVÝCHOVĚ PSA POPRVÉ.

Text/ **Miroslava Kohoutová**

Foto/ archiv Michaely Holubové

Do minulého roku jste s předvýchovou neměla žádné zkušenosti a najednou máte doma budoucího asistenčního psa. Co vás k tomuto rozhodnutí vedlo?

O této možnosti jsem se dozvěděla před pár lety na koncertě skupiny Čechomor, která podporuje společnost Pomocné tlapky také propagací předvýchovy. Už tehdy mě možnost stát se dobrovolníkem při výchově budoucího asistenčního psa pro zdravotně handicapované oslovila a chytla za srdce. Rozhodnutí ovšem nepadlo hned. Až po čase i přes rozumová „ale“, kdy jsem si uvědomovala, že předvýchova štěněte obnáší hodně radosti, ale zároveň mnoho časově náročných povinností, se touha dělat něco smysluplného, co by mě zároveň těšilo a bavilo, stala skutečností.

Co všechno se ve vašem životě muselo změnit?

Jak moc náročná pro vás výchova psa je?

Přestože se Dastyn učí být i sám, hlavním předpokladem výchovy je celodenní kontakt štěněte s člověkem. Věnuji se mu tedy téměř neustále, ale mám tu výhodu, že si ho mohu brát do své kanceláře. Nákupy, stejně jako veškeré obchůzky a návštěvy, děláme společně. V době předvýchovy jde především o socializaci, aby byl zvyklý na kontakt s lidmi včetně dětí, na městský provoz, nebál se cestovat všemi dopravními prostředky a celkově se choval jako správně vychovaný pes. Také musí již v předvýchově zvládnout základní povely jako přivolání, sedni, lehni, vstaň, k noze a odložení. Z dalších dovedností trénujeme chůzi u nohy, zastavení na obrubníku, na schodech, přede dveřmi a podávání nejrůznějších předmětů. Za účelem sledování pokroků štěněte a získání dalších pokynů, jak se štěnětkem správně pracovat, se jednou za měsíc scházíme s trenérkami z organizace Pes pro tebe v Praze a podle potřeby na kontrolním individuálním výcviku. Je tu opravdu potřebná důsledná a pravidelná výchova, a tak jsem na sobě musela zapracovat a naučit se novým dovednostem, stejně jako ostatní členové rodiny museli vzít na vědomí jasná pravidla, jak se k Dastynovi chovat.

Znamená to například, aby ho neučili povely, které asistenční či vodící pes nepotřebuje znát, nedávali mu jídlo od stolu, aby se nenaučil loudit, případně mu příliš nezvyšovali fyzickou kondici kupříkladu tím, že by s nimi běhal u kola. Oproti jiným psům, které jsme měli, ho více hlídáme a zakazujeme mu štekání za plotem, očuchávání sloupů, ale i honění koček.

Předpokládám, že reakce vašeho okolí byla pozitivní...

Reakce mého nejbližšího okolí jsou pozitivní, v naprosté většině případů se setkávám s projevy uznání a pochopení. Nicméně občas dojde i na negativní reakce, a to ve smyslu „chudák pes“. Jedná se ale o projev nepochopení, vždyť tito pejsci jsou skvělí parťáci jako každý jiný pes a k tomu, aby dokázali pomáhat handicapovanému člověku, mají vlohy a svoji práci dělají s radostí a nadšením.

Já osobně si nedovedu představit, že bych měla doma rok psa a pak se ho vzdala. Musí se člověk od těchto myšlenek zcela oprostit, nebo někdy řešíte vnitřní boj?

Na to se mě ptají všichni. Samozřejmě to nebude lehké, Dastyn je moje láska, ale s tím, že odejde, počítám od prvopočátku. Od začátku vím, že byl vybrán pro svoje předpoklady, aby se z něho stal odborník v jeho oboru, a já jsem tu proto, abych se na jeho cestě podílela svojí péčí – a pak ho pustila dál. Budu na něho pyšná, až zvládne speciální výcvik, a přeji mu tu nejlepší rodinu, jíž se od té doby „můj“ Dastyn stane skvělým parťákem a pomocníkem. *

TICKLESS®

ULTRAZVUKOVÝ ODPUZOVAČ KLÍŠŤAT A BLECH

TICKLESS® Pet

Odpuzuje klíšťata a blechy snadno, bez použití nebezpečných chemických látek. Ochrání vaše mazlíčky před parazity po dobu 6-12 měsíců od aktivace, takže si můžou neomezeně užívat přírody.

680 Kč

Oficiální dovozce do České republiky:

ZÁHORÍ Rudel s.r.o., Přerovská 38, 768 61 Bystrice pod Hostýnem
Tel. +420 573 379 670, info@zahorirudel.cz

www.tickless.cz

Skvělým partákem na túry vám bude husky či malamut

NEŽ SI POŘÍDÍTE PSA, DOBRĚ SI TO PROMYSLETE. VAŠE VOLBA TOTIŽ NA MNOHO LET OVLIVNÍ ŽIVOT VŠECH ZÚČASTNĚNÝCH – VÁS, VAŠÍ RODINY I ČTYŘNOHÉHO PARTÁKA. VÝBĚR BY PROTO MĚL ODPOVÍDAT ŽIVOTNÍMU STYLU, KTERÝ VYZNÁVÁTE, ČASOVÝM MOŽNOSTEM ČLENŮ DOMÁCNOSTI, ALE TAKÉ TOMU, CO OD SVÉHO PSA OČEKÁVÁTE.

Text/ **Miroslava Kohoutová**
Foto/ Shutterstock

Lidé se při pořizování psa často řídí emocemi. Vidí roztomilé štěně, které je legrační, heboučké, přítulné... a za pár minut si ho odvázejí domů. Po čase ovšem s hrůzou zjistí, že jejich výběr nebyl úplně nejlepší. V tom lepším případě si k psovi stejně najdou cestu, v tom horším skončí čtyřnohý mazlíček v útulku. Přitom pro každého existuje ideální pes, stačí si jen dopředu ujasnit, co se od čtyřnohého partáka očekává.

Životní styl je důležitý

Na vzhled raději úplně zapomeňte a zaměřte se na temperament. Životní styl a časové možnosti by měly být alfou a omegou výběru. Pokud jste například vášnivým běžcem a chcete, aby s vámi běhal i váš chlupáč, zvolte plemeno, kterému běh nebude činit potíže. S čivavou si moc nezaběháte, zatímco výmarský ohař nebo německý ovčák s vámi budou klidně sbírat kilometry. Milovníci hor a dlouhých túr zase ocení společnost aljašského malamuta nebo sibiřského huskyho. I na věku majitele psa záleží. Zatímco k dětem jsou ideálními partáky mops, francouzský buldoček nebo Jack Russell teriér, starší majitelé si zamilují přítulnou povahu bišonka.

Dalším kritériem by měly být časové možnosti majitelů. Jsou plemena, která jsou velmi dominantní a jejichž výcvik vyžaduje více času. Pokud je ale čas přesně to, co nemáte, volte ta, která nejsou náročná na výcvik. Třeba border kolii, která se cvičí velmi snadno.

Na zahradu, nebo do bytu

Rozhodnutí mít čivavu v boudě nebo bernardýna v jednopokojovém bytě není úplně ideální. Psi si sice zvyknou na všechno, ale některým plemenům více vyhovuje zahrada, zatímco jiným gauč. Při výběru je dobré myslet i na sousedy. Jestliže bydlíte v paneláku a celý den jste v práci, nonstop štěkající pes dobré sousedské vztahy nevytvoří. Neštěkajících psů je přitom mnoho, třeba takový basenji nebo shiba.

Pes, nebo fena?

Až se rozhodnete, jaké zvolíte plemeno, ujasněte si jeho pohlaví. Tato volba je spíše otázkou osobních preferencí. O fenách se říká, že jsou klidnější a lépe se s nimi pracuje, ale nemusí to platit vždy. Navíc jejich hárání může někomu vadit. Potíže mohou nastat s nekastrovanými jedinci. U nekastrovaných fen se může vyskytovat falešná březost, nekastrování psi zase bývají agresivní a často utíkají za hárající fenou.

S papíry, nebo z útulku?

Chcete-li mít zaručen původ psa a jeho povahové rysy, obraťte se na renomovaného chovatele a pořídte si štěně s papíry. Ty jsou zárukou toho, že byly respektovány zásady genetického zdraví. Lákačným inzerátům nabízejícím štěňata bez papírů se obloukem vyhněte, i když budete přesvědčeni, že se nejedná o množírnu. Množírny totiž používají velmi sofistikované metody, jak kupující oklamat. Z nějakého důvodu pes papíry nedostal, například množení mohlo proběhnout mezi sourozenci či nemocnými jedinci.

Další z možností je dojit si pro chlupáče do útulku. Psů, kteří čekají za mřížemi kotců na lepší život, neustále přibývá, takže tímto způsobem kromě radosti sobě a své rodině uděláte i dobrý skutek. Takový pes sice za sebou má nějakou historii a jeho život není jako nepopsaný štěněčí list, ale o to vděčnější vám z útulku vysvobozené zvíře bude. *

DentON

Přírodní přípravek VITAR Veterinae **DentON** obsahuje mořskou řasu *ascophyllum nodosum* **pro redukci zubního plaku a kamene**, navíc **výrazně snižuje zápach z tlamy** u psů a koček.

Dostupné v baleních **50 g a 100 g**

Přípravek neobsahuje umělá barviva, lepek, cukr. Bez genetických modifikací.

Preparát **působí přímo v zažívacím traktu zvířete**, odkud se následně dostává do krevního řečiště, poté do slin a tím velmi účinně působí na zuby a dásně. **Významně ovlivňuje schopnost zachycování bakterií** způsobujících zubní plak a změkčuje existující zubní kámen, který většinou sám odpadne nebo je velmi snadno odstranitelný.

Doporučené dávkování

- 400 mg – 1 odměrka (je součástí balení)

Denní dávkování

- Malá plemena psů do 10 kg a kočky – ½ odměrky
- Psi od 10 kg do 25 kg – 1 odměrka
- Psi od 25 kg – 2 odměrky

Způsob použití

- 1x denně přimíchejte do běžné stravy vašeho zvířete. Přípravek používejte pravidelně.

Separační úzkostí mohou trpět i zvířata

Text/ **Miroslava Kohoutová**

Foto/ Shutterstock

PES SÁM DOMA VYJE, ŠTĚKÁ, ZVRACÍ, TRHÁ ZÁCLONY, NIČÍ GAUČ. KOČKA ÚTOČÍ NA SVÉ MAJITELE VŽDY, JAKMILE OTEVŘOU DVEŘE BYTU. PAPOUŠEK SI VYŠKUBÁVÁ PEŘÍ, AŽ JE ÚPLNĚ HOLÝ. PŘÍBĚHY Z ORDINACE ZVÍŘECÍHO PSYCHOLOGA UKAZUJÍ, JAK TO MŮŽE VYPADAT, KDYŽ ZVÍŘE BOLÍ DUŠE. MÍT PSYCHICKÉ PROBLÉMY TOTIŽ NENÍ JEN VÝSADOU LIDÍ, ALE I NĚMÍ TVOROVÉ SI ŘÍKAJÍ O ANTIDEPRESIVA.

Když se Aleně Bradáčové narodila dcera, bulteriér Storm si nemohl zvyknout na novou roli ve své rodině. V té době mu bylo už šest let a zničehonic mu byla upřena hlavní pozornost. A to si rozhodně nechtěl nechat líbit. Na dítě začal vrčet a jeho agresivita vůči němu se stále stupňovala.

Podle odborníků se s podobnými problémy lidé obracejí na zvířecí psychology stále častěji. „Setkávám se s tím zvláště u matek samoživitelů, které mají tendenci si psa předcházet a uplácet ho,“ potvrzuje veterinář a zvířecí psycholog Alexandr Skácel. Hlavní rada v tuto chvíli zní – ctít hierarchii. „Některé matky přijdou domů, nejprve se pomazlí se všemi zvířaty a pak jim za hodinu a půl vyjde čas na to, aby obejmuly své půlroční dítě,“ popisuje Skácel zásadní chybu, kterou majitelé zvířat dělají. „Žena ví, že pes žárlí a bojí se, aby něco neudělal dítěti, takže psa o to více uplácí, mazlí se s ním, hladí ho. Ačkoli vlastně uvažuje logicky, správné to není. Musí se dodržet hierarchie. Pokud ji při návratu domů pes vítá a dožaduje se pozornosti, má mu dát rezolutně najevo, i když uklidňujícím hlasem, že ho vnímá a že se s ním přivítá, ale napřed se přivítá s dítětem. Tak to má být od prvního dne,“ zdůrazňuje Alexandr Skácel.

Hierarchie by se měla dodržovat i v případě, kdy do domácnosti přibude nový zástupce zvířecí říše. Štěňátko a koťátko jsou sice roztomilá a svádějí k mazlení více než dospělí čtvernožci, ale neměla by v hierarchii přeskočit stávající zvířecí osazenstvo.

Po pandemii se zvířecí psychologové nezastaví

Ve chvíli, kdy zvíře kňourá, jakmile majitel zavře dveře bytu, a po jeho příchodu ho vítá s rozkousaným nábytkem a zařízením domácnosti za zády, případně s nechtěným dárkem v posteli, jedná se o takzvanou separační úzkost. Tedy jednu z nejčastějších psychických nemocí psů. Je logické, že během pandemie a lockdownu těchto problémů ubývá. Páníčci jsou doma téměř nonstop a svým čtyřnohým kamarádům se stále věnují. „Zvířata, která mají sklon k separační úzkosti, nebo z ní už byla vyléčena, jsou v době pandemie šťastná, nicméně je to dvousečná zbraň. Nyní zažíváme období, kdy majitelé

jsou se zvířetem téměř pořád, ale až se vše uvolní, obávám se, že v čekárnách veterinářů a psích psychologů nastane nával,“ říká Skácel. Podle jeho slov za separační úzkost může z velké části genetická zátěž, ale také odstavení štěněte od matky dříve než v sedmi týdnech. „Je téměř stoprocentní, že pokud má zvíře zapsanou separační úzkost v genech a je od matky odstaveno v pěti šesti týdnech, tak ho pandemie dorazí. Přeteče ona pověstná poslední kapka. Představte si to jako sklenici, kde do poloviny sahá genetika, do tří čtvrtin odstavení zvířete v pěti šesti týdnech a k přetečení chybí už jen kousek. Ten obstará pandemie, kterou si nyní procházíme. Pohár přeteče a spustí se choroba,“ varuje Skácel. Navíc lze očekávat, že problémů bude opravdu velké množství, protože lidé si v době home officů a lockdownu domácí mazlíčky pořizovali v mnohem větší míře. Ti tak v podstatě neznají jiný stav než být stále se svými majiteli. Lidé by je proto měli na situaci, kdy zůstanou přes den sami, připravovat. A to buď postupným navykáním zvířete na samotu, nebo změnou režimu, narušováním rutiny.

Oddalování problému může skončit katastrofou

Řada lidí si to neuvědomuje, ale nasazování nejrůznějších oblečků, barvení srsti, focení mazlíčka na sociální sítě a celkové polidšťování může na zvířecí duši zanechat bolavou stopu. Ideální nejsou ani situace, kdy zvíře nějakým způsobem nahrazuje partnera či dítě a majitel je na něj zcela fixovaný. Přílišná láska může totiž škodit.

Vliv člověka na psychiku domácího mazlíčka je zásadní. „Troufám si říct, že za 85 až 90 procent psychických problémů zvířete může majitel, a to zejména u diagnózy dominantní agresivita,“ domnívá se Alexandr Skácel. To, že má zvíře nějaký psychický problém, pozná majitel většinou snadno. Dojde ke změně chování. Zvíře je více úzkostlivé, ztratí zájem o jídlo, zalézá do ústraní, ale může být také agresivní. Otázkou je, jak rychle majitel vzniklou situaci řeší. Rychlost je přitom klíčová pro délku léčby a samotné vyléčení. „Je to podobné jako u lidí. Když má zvíře nějaký psychický problém, ať již je to úzkost či strach, po nějaké době se u něj zakonzervuje,

Vectra® 3D: pokročilá pipeta pro psy proti klíšťatům, blechám, komárům a dalším parazitům s repelentním a hubicím účinkem

NEBO?

Blechy

Vývojová stádia blech

Klíšťata

Flebotomové

Komáři

Bodalky stájové

1,5 - 4 kg

4 - 10 kg

10 - 25 kg

25 - 40 kg

> 40 kg

Vectra® 3D zabíjí parazity ještě předtím, než se stihnou zakousnout a sát krev
= paraziti nepřeneseu nebezpečné nemoci na Vašeho mazlíčka ani na Vaši rodinu.

Nyní zažíváme období, kdy jsou majitelé se zvířetem doma, ale až se vše uvolní, obávám se, že v čekárnách veterinářů a psích psychologů nastane nával,” říká zvířecí psycholog Alexandr Skácel.

zažírání se do něj hlouběji a tělo si na něj jakoby zvykne. Takže i ten úzkostný vyplašený pes se s ním postupem času v uvozovkách smíří a vadí mu méně a méně. A to je právě ten problém. Majitel to již neřeší a vyplašený pes může najednou zničit pohovku pokousat svého pána či dítě,” vysvětluje Skácel důvod, proč není dobré oddalovat řešení psychických problémů domácích mazlíčků. Ty přitom netrápí pouze psy a kočky, přestože u nich jsou nejčastější. Potýkají se s nimi i hlodavci, králíci, koně či papoušci. Ti si, když se cítí osamoceni, například vyškubávají peří. „Proto by papoušci měli být vždycky v páru,” zdůrazňuje Skácel.

Jak pomoci?

K nejčastějším psychickým problémům zvířat patří úzkost, deprese, ale také obsedantně kompulzivní chování. V některých případech pomůže změna chování majitele, v jiných homeopatie a někdy je nutné sáhnout i po antidepresivech. Zaznamenány byly také případy zvířecích sebevražd, a to především u psů a koček. „Kočka má sice sedm životů a s mnoha věcmi si dokáže poradit, ale když už je

doslova na konci a je totálně bezradná, zaleze do nějaké roury, ze které se už nedokáže dostat ven. Často ji k tomu vede stesk, ale může se to stát i v případě, kdy zvíře trpí rakovinou, při které selhává morfin,” říká Skácel, který se za svou praxi setkal i s případy, kdy skokem z balkonu ukončil své trápení pes. Zásadní proto je, obrátit se na odborníka včas. Ceny za konzultaci jsou různé - obvykle se pohybují od několika set po necelé dva tisíce.

V době pandemie mají lidé tendenci řešení problémů oddalovat, případně vše řešit po telefonu. Vždycky je ale lepší, když odborník zvíře vidí a analyzuje jeho chování a řeč těla. „S drobnějšími problémy se dá pomoci na dálku, ale jen v případě, kdy již zvířecího pacienta znáte a víte, jak se obvykle chová, jak funguje,” říká Skácel. Mnohaměsíční trápení se dá vyřešit během několika sezení. „Psycholožka nám pomohla pochopit, proč pes na naši dceru vrčí, a navedla nás, jak zabránit tomu, aby se necítil nekomfortně,” chválí si Alena Bradáčová výsledek tří sezení se zvířecí psycholožkou, která pomohla vyřešit nebezpečné chování psa, se kterým by si s manželem nedokázali sami poradit. „Nyní máme druhé dítě a Storm je naprosto v pohodě. Děti si s ním mohou dělat doslova, co chtějí,” usmívá se Alena Bradáčová. ➤

Jak na separační úzkost?

- ★ Zvíře nikdy netrestejte, problém by se mohl ještě zhoršit
- ★ Postupně navykejte psa na situaci, kdy je sám
- ★ Vyhněte se rutinnímu chování při svém odchodu z domácnosti
- ★ Naučte psa na bezpečné místo v kleci či přepravce
- ★ V bytě ponechte oblečení, z něhož zvíře cítí váš pach
- ★ Nechte psovi oblíbené hračky ke kousání
- ★ Odstraňte loučící a vítací rituály

KDYŽ PSA TRÁPÍ KLOUBY

BOLEST KLOUBŮ NETRÁPÍ JENOM LIDI, ALE TAKÉ ZVÍŘATA. NAŠI ČTYŘNOZÍ MILÁČCI POHYB MILUJÍ A JEHO OMEZENÍ VLIVEM KLOUBNÍCH OBTÍŽÍ VELMI ŠPATNĚ SNÁŠEJÍ. KLESÁ JEJICH AKTIVITA, COŽ SE PROJEVUJE I NA CELKOVÉ ZMĚNĚ JEJICH CHOVÁNÍ. CO SE VLASTNĚ S KLOUBY DĚJE A JAK SE PROTI TOMU DÁ BOJOVAT?

Stárnutí je přirozený proces, který probíhá v každém organismu. Vlivem stárnutí dochází k degradaci tělesných tkání a nejvíce se zhoršují právě taková místa, kterou jsou nejvíce namáhaná. Tedy především klouby.

V kloubu jsou konce kostí chráněné chrupavkou, umožňující hladké klouzání a snižující nárazy při pohybu. Chrupavka funguje jako houba, která do sebe nasává velké množství kloubní tekutiny, jež ji vyživuje a lubrikuje. Vlivem stárnutí se ale kvalita chrupavky i kloubní tekutiny snižuje, dochází ke stále většímu tření, chrupavka se postupně odírá, kosti o sebe třou a výsledkem je snížení pohyblivosti a zvýšení bolestivosti.

K těmto degradačním procesům dochází o to rychleji, je-li organismus pod fyzickou zátěží. U psů se s kloubními obtížemi setkáváme nejen ve stáří, ale také při nadváze, sportování (agility, canicross apod.) nebo pracovních činnostech (myslivost, policie atd.). Kromě toho existují vrozené predispozice ke kloubním onemocněním a zvýšenému riziku čelí také rychle rostoucí a obří plemena.

JAK SE PROBLÉMŮM S KLOUBY BRÁNIT?

„Psy s kloubními obtížemi poznáte snadno. Jsou méně aktivní, hůře se jim vstává z pelechu, vyžadují stále méně procházek a ani na volno příliš neběhají. Při prohloubení obtíží mohou kulhat, nebo dokonce odmítat venčení,“ říká Ondřej Jireš z české firmy Contipro, která se ve svých špičkových laboratořích zabývá tkáňovým inženýrstvím a sama vyrábí jak kloubní léčivo, tak kloubní výživu Geloren. „Čekat, až bude potřeba pejska léčit, je zbytečné. Při menších obtížích nebo jako prevence poslouží právě kloubní výživa. Máme ji ověřenou nejen studiemi, ale i reálnými výsledky z praxe jak od veterinářů, tak od nejširší škály chovatelů všech plemen,“ dodává Jireš ke Gelorenu.

K čemu je vůbec kloubní výživa dobrá? Vysvětlení hledejme právě v principu výživy chrupavky kloubní tekutinou. Její složení je klíčem ke zpomalení degradačních procesů a ovlivnit se dá dodáváním chybějících látek.

Existuje celá řada odborných studií, které se mechanismem působení těchto látek zabývají. Mezi nimi je nejdůležitější kyselina hyaluronová jako základní stavební a organizační látka tkání

a zároveň hlavní lubrikant v kloubní tekutině a dále chondroitin sulfát nacházející se v chrupavce a udržující její pružnost. Kloubní výživy, které jsou postavené právě na těchto dvou látkách, proto vynikají ve spolehlivosti svých výživových schopností. Vedle kyseliny hyaluronové a chondroitin sulfátu hrají roli také kolagen nebo obyčejná želatina, která je důležitým zdrojem pro tvorbu kolagenu.

„Naše kloubní výživa Geloren DOG je postavena na vysoké dávce kvalitní kyseliny hyaluronové a mixu dalších látek pro výživu kloubů. Naopak nepoužíváme látky, jejichž vliv na výživu kloubů nebyl spolehlivě ověřený studiemi. I díky tomu Geloren DOG rychle našel spokojené veterináře a chovatele a podle srovnávače Heuréka je dnes nejoblíbenější kloubní výživou pro psy,“ doplňuje Jireš. „Během letošního jara uvádíme na trh upravenou verzi Gelorenu DOG ve dvou velikostech pro větší a menší plemena. Opět jsme vyladili složení, a navíc přidali příchut, která vyhovuje nejširšímu spektru psích plemen. Geloren má podobu žvýkacích kostek, které usnadňují dávkování a dají se používat i jako pamlssek.“

JAK ZAČÍT?

Denní dávkování kloubní výživy se liší podle hmotnosti zvířete. Veterináři doporučují dvoutýdenní výživové kúry střídané dvoutýdenními pauzami. Výživa kloubů totiž probíhá pomalu, nastupuje se zpožděním, ale „dobíhá“ i po konci kúry. U seniorních psů a psů s viditelnými kloubními obtížemi však není chybou podávat kloubní výživu trvale. Svůj smysl mají i jednorázové výživové kúry, tedy jednou za delší období.

Aktivní pohyb je pro psy ještě důležitější než pro lidi. Zatímco my si umíme život vychutnat třeba s knížkou v křesle, pro psy je běhání tou nejdůležitější radostí v životě. Nenechme je zbytečně strádat.

O mořské akvárium pečujte jako o svůj luxusní vůz

Text/ **Miroslava Kohoutová**

Foto/ Akvaria.cz

POŘÍDIT SI MOŘSKÉ AKVÁRIUM ZNAMENÁ RESPEKTOVAT ŘADU PRAVIDEL. JEJICH VÝČET ZAČÍNÁ SPRÁVNÝM VÝBĚREM RYB, TAK ABY SE VZÁJEMNĚ NEPOZABÍJELY ČI NESEŽRALY, A KONČÍ PRAVIDELNÝM SLEDOVÁNÍM KVALITY VODY A DOPLŇOVÁNÍM MINERÁLŮ.

Vychutnat si doma mořskou atmosféru lze nejen tehdy, když v obchodním řetězci narazíte na italské dny. Výrazně dlouhodobější zážitek vám přinese akvárium s mořskou vodou. Můžete ho mít třeba na skřínce, do níž se ukryje potřebná technika. Umístit se ale dá kamkoliv, pokud to statika domu dovolí. „Může být zabudované do stěny po celé její délce, místo obrazu, dveří, místo celé místnosti nebo jako průhled do dalšího pokoje,“ říká Tomáš Macháček, zakladatel a ředitel společnosti Akvaria.cz. Výjimkou nejsou ani ta, která tvoří součást relaxační zóny, například zabudovaná do stěny domácí solné jeskyně. Každopádně musíte počítat s tím, že se vám trochu zmenší prostor a rozroste počet členů domácnosti, například o klauna očkatého, jednu z oblíbených ryb pro začátečníky v mořské akvaristice, která je populární i díky filmu Hledá se Nemo. Nebo bodloka proužkovaného - ten svými modrými a žlutými pruhy s černým ohraničením, nápadně připomínajícími věžeňský oděv, bu-

INZERCE

Před zlomeným srdcem je neochráníte Před klíšťaty ano

HN059035

Ochrana psů před klíšťaty,
blechami a pakomáry až na 6 měsíců

beaphar

Because pets are family too

Relativně častým dilematem mladých manželských párů je, zda si pořídit krb, nebo akvárium. V tomhle poměrování má akvárium výhodu, že funguje celoročně,“ říká Tomáš Macháček, zakladatel a ředitel společnosti Akvaria.cz.

de korespondovat s vašimi pocity v době pandemie. Doma pak můžete mít to, co znáte z potápění v oceánu – korálové ryby, hvězdice, kraby, ježovky, rejnoky, medúzy, chobotnice, žraloky. „Jen u těch chobotnic je nezbytné si dávat opravdu velký pozor. Prolezou kdekoliv, pokud tím místem projde jejich zoban. Zároveň jsou to možná nejinteligentnější tvorové na světě. Stačí, když jednou uvidí, jak například uvolňujete šrouby, a zvládnou to udělat také,“ popisuje Macháček chování tvorů, kteří chtějí mít chapadla všude. I mimo akvárium.

Prostředí na míru obyvatelům

Při výběru osazenstva je nutné mít se na pozoru a nevybírat pouze na základě obrázků na internetu. „Živočichové se musí vzájemně dobře snášet, jinak se z nádrže stane bitevní a lovecká zóna,“ varuje Macháček, který zároveň upozorňuje, že by mělo vnitřní aranžmá nádrže odrážet to, z jakého prostředí budou pocházet jeho obyvatelé. „Například velmi oblíbení anthiasové v něm často strádají, protože jsou z přírody navyklí zaplout do velkého proudu, otevřít tlamku ▶

INZERCE

NA PACHY PO ZVÍŘATECH

ALPIK.cz
bio & eko e-shop

Kupujte on-line
www.alpik.cz

Vybírejte na prodejně
30. dubna 3128/2b, Ostrava

Zavolejte nám
774 775 777

a nechat si do ní vplouvat zooplankton. To samé pak čekají i v akváriu, kde se jim ten proud musí simulovat. Nereagují totiž na to, když jim tam spadne sušená kulička z automatického krmítka, na niž svorně ostatní rybky čekají," popisuje Macháček náročný jídelní rituál anthiasů. Snadné to není ani s korálnatci. Ti, kteří se ve volné přírodě zpravidla vyskytují ve velkých hloubkách a klidných lagunách, nepotřebují tak velké proudění vody jako jejich příbuzní, kteří se nacházejí nahoře těsně pod hladinou a jsou zvyklí na pořádný příboj.

Podobně se vybírá i vhodné nasvícení. Koráli pro svůj správný vývoj potřebují určité množství světla v určitém barevném spektru a to se odvíjí od hloubky, ve které v oceánech žijí. „Ti, kteří se vyskytují těsně pod hladinou, potřebují obrovské množství světla, ti z velké hloubky převážně jeho modrou složku. Hodně světla si například žádají větevnicki, méně laločnicki," říká Petr Forst, jehož firma se věnuje instalacím a servisu mořských akvárií již od 90. let.

Ovládání přes mobilní telefon

Moderní technologie posunuly akvaristiku na vyšší úroveň. Sama se vymění voda, jejíž parametry vyhodnotí sonda jako nevhodné, dění v domácím oceánu se dá pozorovat na dálku díky integrované kameře a nechybí ani automatické krmení ryb, hnojení rostlin či ovládání intenzity a barvy osvětlení a udržování správné teploty vody prostřednictvím mobilního telefonu.

Co byste měli vědět?

★ Čím větší akvárium, tím lépe se nastoluje biologická rovnováha. Akvárium musí do své plánované podoby dorůst. Zatímco to sladkovodní se do této fáze dostává zhruba rok, u mořského akvária to trvá, v závislosti na designu, až dva roky.

★ Ryby se do nově napuštěného akvária nedávají hned. Napřed se musí vytvořit všechny vazby a musí být bakteriálně připraveno. U sladkovodního akvária je nutné počkat několik týdnů, u mořského okolo tří měsíců.

★ Na začátku je třeba počítat s větší tvorbou řas. Koráli pro mořská akvária se převážně získávají z umělých chovů na farmách a všichni jsou evidováni. Každá nádrž tedy funguje i jako jakási záchraná korálová zoo.

★ Voda se získává destilací kohoutkové a jejím obohacováním o speciální sůl na výrobu mořské vody. V domácím prostředí se dají chovat i meduzy. Potřebují ale speciální akvárium, které má zaoblené hrany nebo je uzpůsobené tak, aby je proud unášel od rohu, v němž by se jinak mohly zachytit. Speciálně upravena musí být i filtrace, aby nenásala jejich těla, které je z 97 procent tvořeno vodou.

tické zkušenosti a pořízujete si velké akvárium, už je to investice, ke které je dobré mít i profesionální péči. Mercedes si také nebudete zkoušet opravovat sami na dvorku," říká Macháček, který radí obrátit se na profesionály zejména na začátku, než se seznámíte se všemi zákonitostmi.

Jeho firma právě nedávno dokončila instalaci soukromého akvária o délce šesti metrů. „Objemem je to vlastně už takový menší bazén, do něhož se při instalaci korálového útesu musíme téměř potápět. K zajištění jeho chodu je v patře pod ním celá technická místnost plná automatiky," popisuje Macháček. Protipól pak představují nanoakvária s objemem kolem 15 litrů. „Tato akvária má sice poměrně hodně lidí, ale je nutné vědět, že je v nich velmi obtížné udržet kvalitní vnitřní prostředí. Přirovnal bych je k bonsaji. Pokud ji chcete mít krásnou, musíte jí věnovat mnoho péče," říká Forst. Ve větších nádržích se podle něj přece jenom lépe udržuje biologická rovnováha.

Malá i velká akvária mají ale jedno společné. Zásadní je v nich udržet kvalitu vody. Pravidelně se musí kontrolovat její pH, obsah soli, dusíkatých látek a dalších složek. Osazenstvo nádrže je totiž citlivé na jakékoliv výkyvy kvality, a zvláště to platí pro náročné korálnatce. Do vody se také musí doplňovat

minerály, které potřebují koráli ke stavbě svého těla či mušle pro své skořápky. „Oni vlastně minerály z té vody vytahují, a vy je proto musíte pravidelně doplňovat. Jakmile je nedoplníte a jejich hodnota klesne na určitou úroveň, nejsou tito živočichové schopni přežít," varuje Forst, který radí testovat kvalitu vody alespoň jednou týdně.

Všeho moc škodí a v mořském domácím světě do platí dvojnásob. Voda je nejvíce znečišťována krmením a rybími výkaly, proto není vhodné přeplnit za každou cenu nádrž rybičkami. Je to chyba, které se dopouštějí zejména horliví začátečníci.

V porovnání se sladkovodním je tento svět barevnější, ale také výrazně dražší. Malá akvária se sice dají na internetu pořídit v řádech několika tisíc, velké realizace na míru ale mohou stát i několik milionů. „Nejčastěji prováděná mořská instalace se pohybuje v rozmezí od 500 do 800 tisíc korun," odhaluje cenové požadavky svých zákazníků Macháček. Cenu určuje řada faktorů, od rozměrů nádrže přes typ skla až po výběr živočichů.

Mořská akvária zároveň vyžadují větší znalosti. „Proto se do nich sami pouští jen ti opravdu zkušený akvaristé. Jestli nemáte akvaris-

ASOCIACE
ZVÍŘECÍHO
POHŘEBNICTVÍ

HN059029

**Pokud Vás bohužel opustí vaše zvířátko,
i nyní v pandemii můžete využít služeb zvířecího pohřebnictví,
naši členové tu jsou pro vás.**

www.zvirecipohrebnictvi.cz

Praha a Středočeský kraj

KREMATORIUM ZVÍŘAT PRAHA

www.krematoriumzvratpraha.cz

PETPIETA

www.pietnisluzby.cz

Brno a Jihomoravský kraj

KREMATORIUM ZVÍŘAT BRNO

www.krematoriumzvrat.cz

PET EMERGENCY

www.petemergency.cz

Plzeňský a Karlovarský kraj

KREMACE ZVÍŘAT PLZEŇ

www.kremacezvratplzen.cz

VITEM

www.kremacezvratvitem.cz

Kremace koní a eutanázie v domácím prostředí

KREMATORIUM KONÍ

www.krematoriumkoni.cz

EUTANÁZIE V DOMÁCÍM PROSTŘEDÍ

www.uspanipejska.cz | www.uspani-psa.cz

FYTO OBOJEK® FORTE

Biocid

- ❶ Klíště i blechu odpudí anebo dehydratuje, takže obvykle nemají dostatek času na přenos nebezpečné infekce na mazlíčka.

NIXX® FORTE dezinfekční gel na ruce 250 ml s dávkovačem

Biocid

- ❶ **NIXX FORTE** je účinný proti virům, včetně **koronavirů**, kvasinkám a bakteriím.

Čistí ruce a eliminuje až 99,9% virů a bakterií bez použití mýdla.

- ❷ **Příjemně voní, nepáchne, nelepí, ruce příliš nevysušuje.** Obsahuje víc než 70 % alkoholu.

více než
70 %
alkoholu

VITAMIN D3 1000 IU

60 tablet | Doplněk stravy

- ❶ **Vitamin D3 přispívá k normální funkci imunitního systému.** Přispívá k normálnímu vstřebávání, využití vápníku a fosforu, k normální hladině vápníku v krvi, k udržení normálního stavu kostí a zubů, k normální činnosti svalů.

- ❸ Přípravek je vhodný od 3 let.

SLEDUJTE VÝHODNÉ NABÍDKY V LÉKÁRNÁCH

Dr.Max+

Biocidy. NIXX FORTE dezinfekční gel na ruce 100 a 250 ml s dávkovačem. Účinná biocidní látka (g/100 g): ethanol (EC: 200-578-6): 70,25 g. Fyto obojek FORTE: Složení: 5 g/kg Geraniol. Obojek 65 cm. Používejte biocidní přípravky bezpečně. Před použitím si vždy přečtěte označení a informace o přípravku.

FARMACIA CARE s.r.o. | Míšovická 458/3, 155 21 Praha 5 | IČ 01797506 | e-mail: info@pethealthcare.cz

www.nixx.cz
www.redhealthcare.cz
www.pethealthcare.cz

